

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladika a sudcov JUDr. Oľgy Trnkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna v právnej veci žalobkyne **M. V.**, bývajúcej v M., zastúpenej JUDr. M. P., advokátom, so sídlom v M., proti žalovanému **Z., a. s. M.**, so sídlom v M., za účasti vedľajšieho účastníka Sociálnej poisťovne, pobočka Michalovce, so sídlom v Michalovciach, Špitálska 20, **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 9 C 169/2005, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 22. septembra 2008 sp. zn. 5 Co 123/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce rozsudkom z 15. júna 2006 č. k. 9 C 169/2005 – 67 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1 233 000 Sk bezúročne v lehote 30 dní a náhradu trov konania 84 827 Sk v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Dospel k záveru, že následky vzniknutej choroby z povolania sú u žalobkyne veľmi vážne. Nemožno u nej očakávať zlepšenie zdravotného stavu. Následkom choroby z povolania najmä vzhľadom na oslabenie horných končatín a pretrvávajúce bolesti rúk a chrbtice pri dlhodobejšom zaťažení je v podstatnej miere obmedzená, resp. vylúčená zo spoločenského, rodinného a športového života. Poukázal na to, že náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej SSU) je náhrada nemateriálnej ujmy a má slúžiť k tomu, aby si poškodený mohol zabezpečiť náhradné pozitívky na kompenzovanie prežitých a prežívaných

utrpení, strastí a obmedzení v živote. Treba prihliadnuť i na to, že žiadna peňažná náhrada nie je spôsobilá nahradiť ujmu spočívajúcu v strate zdravia. Dôležitou okolnosťou je, že takáto náhrada sa poskytuje jednorazovo, pričom následky poškodenia zdravia u žalobkyne sú trvalé, dlhodobé a prakticky neodstrániteľné. Po dlhom časovom období a vo svojom vysokom veku bude reálne pociťovať následky choroby z povolania. Ide o pretrvávajúcu bolesť ako aj obmedzenia pri vykonávaní prác a činností, ktoré sú pre zdravého človeka samozrejme. S prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu žalobkyni priznal náhradu vo výške 20-násobku základného bodového ohodnotenia bolestného, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 171 000 Sk (150 bodov x 20 x 60 Sk) a 60-násobku základného bodového ohodnotenia SSU, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 1 062 000 Sk (300 bodov x 60 x 60 Sk). Odpočítal už poskytnuté plnenie v sume 27 000 Sk. Potom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1 233 000 Sk (bolestné a SSU), ktorú sumu považoval za primeranú. Preto vo zvyšnej časti (uplatňovanej žalobkyňou) žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O. s. p.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 30. októbra 2006 sp. zn. 5 Co 364/2006 na odvolanie vedľajšieho účastníka rozsudok súdu prvého stupňa po sumu 18 000 Sk potvrdil a nad uvedenú sumu, t. j. pokiaľ ide o sumu 1 215 000 Sk zmenil tak, že žalobu zamietol. Prihliadol na námietku premlčania bolestného v dôsledku uplynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pretože posudok o bolestnom bol vypracovaný 22. 7. 2003 (deň, kedy sa žalobkyňa dozvedela o škode) a žaloba bola doručená súdu až 29. 7. 2005. Čo sa týka uplatneného nároku na SSU dospel k záveru, že hoci následky vzniknutej choroby z povolania sú u žalobkyne veľmi vážne, nejde o prípad hodný osobitného zreteľa odôvodňujúci zvýšenie základného bodového ohodnotenia SSU na 60-násobok podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len vyhláška). Je dôvodné len zvýšenie základného bodového ohodnotenia SSU na dvojnásobok podľa § 6 ods. 2 vyhlášky, t. j. na 600 bodov, čomu zodpovedá suma 36 000 Sk (18 000 Sk bolo žalobkyni vyplatených). O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 25. marca 2008 sp. zn. 2 Cdo 40/2007 na dovolanie žalobkyne rozsudok krajského súdu v zmeňujúcom výroku, ktorým bola žaloba pokiaľ ide o sumu 1 215 000 Sk zamietnutá, zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odmietol. Konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady za bolesť a SSU v danej veci bolo treba vychádzať z vyhlášky,

ktorá v § 7 ods. 1 určuje výšku odškodnenia za bolesť a SSU za jeden bod 60 Sk (v čase vzniku škody) a v ods. 2 maximálnu výšku celkového odškodnenia (240 000 Sk, z toho za bolesť 72 000 Sk). V odseku 3 tohto ustanovenia umožňuje súdu v prípadoch hodných osobitného zreteľa odškodnenie za bolesť a SSU primerane zvýšiť i nad stanovený limit. Podľa ustálenej súdnej praxe zvýšenie odškodnenia za SSU na 20-násobok alebo viac ako 20-násobok je vyhradené prípadom, keď u poškodeného došlo k výraznému obmedzeniu alebo strate možnosti spoločenského uplatnenia v porovnaní s jeho vysokou úrovňou kultúrnych, športových či iných aktivít v dobe pred vznikom škody, ale aj jeho vylúčenie či obmedzenie účasti na plnom osobnom a rodinnom živote, či dokonca znemožnenie výkonu ďalšieho povolania. V dôsledku choroby z povolania sú potom jeho predpoklady na uplatnenie v spoločnosti stratené, ide takmer o vyradenie zo života, či neschopnosť sám sa o seba postarať. Preto má súd možnosť, aby v každom jednotlivom a individuálnom prípade podľa svojej úvahy posúdil aké zvýšenie náhrady za bolesť a SSU je v konkrétnej posudzovanej veci primerané. Ustálená súdna prax však zároveň nemôže vylúčiť určitú inú skupinu poškodených pokiaľ ide o posúdenie dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 7 ods. 3 vyhlášky) s poukazom k výraznému obmedzeniu či k strate ich možnosti spoločenského uplatnenia v porovnaní s tými, ktorí mali vysokú a mimoriadnu úroveň kultúrnych, športových, spoločenských, politických či iných aktivít v dobe pred vznikom choroby z povolania. Takýto postup by bol diskriminačný voči tejto skupine ľudí, keďže ich (poškodených) nemožno vyradiť z určitého práva. S poukazom na uvedené a zistený skutkový stav nesúhlasil s právnym záverom krajského súdu, podľa ktorého u žalobkyne nejde o prípad hodný osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 7 ods. 3 vyhlášky. Podľa názoru dovolacieho súdu rozhodnutie odvolacieho súdu nevystihuje rozsah obmedzenia žalobkyne v jej ďalšom živote a v uplatnení v ňom. Týka sa to hlavne jej osobného, rodinného, spoločenského a kultúrneho života. Je celkom vyradená z prác v domácnosti, zúčastňovania sa spoločenských udalostí tak ako predtým. Nemožno preto súhlasiť so záverom odvolacieho súdu, že zapojenie žalobkyne (hlavne v rodinnom živote) nebolo na vysokej úrovni. Ako matka troch detí a manželka zabezpečovala chod domácnosti, rodinný život, z ktorých aktivít je v súčasnosti celkom vyradená v dôsledku závažného postihnutia následkom choroby z povolania. Navyše jej celkový zdravotný stav zhoršuje aj zlá psychika (pocit menejcennosti). Preto v ďalšom konaní odvolací súd zváži rozsah obmedzení žalobkyne v živote a jej uplatnenia v spoločnosti a s ohľadom na to, odškodnenie zvýši nad stanovený limit.

Krajský súd v Košiciach (v poradí druhým) rozsudkom z 22. septembra 2008 sp. zn. 5 Co 123/2008 rozsudok súdu prvého stupňa po sumu 144 000 Sk potvrdil a nad uvedenú sumu zmenil tak, že žalobu zamietol. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania vo výške 57 220 Sk k rukám právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, lebo na zistený skutkový stav síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil. V danej veci poškodenie zdravia žalobkyne (choroba z povolania) bolo zistené 22. 7. 2003, preto pri odškodňovaní bolesti a SSU bolo potrebné vychádzať z vyhlášky. Náhrada za bolesť a SSU sú pritom dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví, i keď sú spoločne upravené v § 203 Zákonníka práce a podrobne vo vyhláške. Oba druhy odškodnenia sú náhradou tzv. nemateriálnej škody a majú slúžiť na to, aby si poškodený mohol obstaráť náhradné požitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a obmedzení v živote. Ide o nároky rýdzo osobnej povahy, ktoré sa odškodňujú jednorázovo. Vyhláška osobitne upravuje podmienky, za ktorých sa poskytuje odškodnenie za bolesť a osobitne podmienky pre odškodnenie SSU a rovnako osobitne stanovuje zásady pre hodnotenie oboch druhov odškodnenia. Priznanie nároku na náhradu za bolesť nie je podmienené priznaním nároku na náhradu SSU a naopak. Potom aj zvýšenie odškodnenia u oboch nárokov podľa § 7 ods. 3 vyhlášky treba posudzovať osobitne. Pokiaľ ide o nárok (uplatnený žalobkyňou) na zvýšenie odškodnenia za bolesť, dospel k záveru o dôvodnosti námietky premlčania vznesenej žalovaným, pretože žalobkyňa sa o tejto škode na zdraví dozvedela už z lekárskeho posudku o bolestnom z 22. 7. 2003, keď už v tom čase bol jej zdravotný stav ustálený (inak by nebolo možné lekársky posudok vypracovať) a žalobu podala až dňa 29. 7. 2005, t. j. po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty. V tejto súvislosti ale poukázal na to, že žalobkyňa v dovolaní (proti rozsudku krajského súdu z 30. 10. 2006) tento právny záver týkajúci sa premlčania bolestného nespochybnila, námietky sa týkajú len SSU a len týmito sa dovolací súd vo svojom rozhodnutí zaoberal (nie je možné z neho vyvodiť, že by právny názor o premlčaní bolestného považoval za nesprávny). Čo sa týka možnosti zvýšenia SSU postup podľa § 7 ods. 3 vyhlášky je svojou povahou výnimočný, lebo kvalitatívne predstavuje zmenu podmienok vyjadrenú pojmom dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorými môžu byť napr. zmarenie alebo podstatné sťaženie dosiahnutia celoživotného cieľa alebo snaženia, prípadne prínosu poškodeného v oblasti spoločenského, kultúrneho, politického, športového života alebo podstatné obmedzenie uspokojovania životných potrieb. Dôvody hodné osobitného zreteľa nie sú v právnych predpisoch definované a nie sú ani taxatívne, ani demonštratívne uvedené, ide o neurčitý pojem, ktorý bližšie nie je obsahovo vymedzený, jeho obsah i rozsah

sa môže meniť v závislosti od okolností konkrétneho prípadu a preto rozhodnutie súdu o aplikácii tohto právneho pojmu, musí byť vždy výsledkom jeho cieľavedomej a vyčerpávajúcej úvahy. Súd musí vždy skúmať aké mal poškodený predpoklady pre životné a spoločenské uplatnenie pred vzniknutou ujmu na zdraví a vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa môže sumu zodpovedajúcu základnému počtu bodov, ktorými bolo SSU ohodnotené v lekárskom posudku primerane zvýšiť nad stanovené najvyššie sadzby odškodnenia, a to bez akéhokoľvek obmedzenia, najmä bez ohľadu na základný počet bodov zistený lekárom, v zmysle zásady plnej a tým i spravodlivej nápravy, avšak musí takéto zvýšenie vykonané v rámci voľnej úvahy vždy riadne odôvodniť s prihliadnutím na mimoriadnu povahu a okolnosti konkrétneho prípadu. Vychádzajúc z uvedených zásad a záväzného právneho názoru dovolacieho súdu (v danej veci ide o prípad hodný osobitného zreteľa) dospel k záveru, že skutočnosti zistené súdom odôvodňujú zvýšenie sumy zodpovedajúcej základnému bodovému ohodnoteniu SSU na 10-násobok, t. j. 180 000 Sk, ktoré zvýšenie dostatočne zohľadňuje nepriaznivé následky, ktoré má poškodenie zdravia žalobkyne pre jej životné úkony a uspokojovanie i plnenie jej životných a spoločenských potrieb a úloh (je v podstatnej miere obmedzená, resp. vylúčená zo spoločenského, rodinného, kultúrneho či športového života, vyradená z prác v domácnosti). Pri posúdení primeranosti zvýšenia SSU vzal zreteľ na to, že žalobkyňa následkom poškodenia zdravia je odkázaná na pomoc iných osôb a že sa stala plne invalidnou, ktorý stav má preukázateľne nepriaznivý vplyv na jej rodinný a osobný život, jej životné úkony a uspokojovanie jej osobných a spoločenských potrieb a že sa jej sťažili možnosti výkonu celej škály činností, ktoré pred poškodením zdravia vykonávala a dovolací súd nevyslovil záver o konkrétnom zvýšení odškodnenia SSU (aké zvýšenie považuje za primerané). Keďže vedľajším účastníkom bolo žalobkyňi poskytnuté plnenie v sume 18 000 Sk, suma 18 000 Sk jej bola právoplatne priznaná, patrí jej ešte odškodnenie v sume 144 000 Sk. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1, 3 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu vo výroku, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa nad uvedenú sumu (144 000 Sk) tak, že žalobu zamietol, podala dovolanie žalobkyňa. Žiadala ho v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietala, že nebola predvolaná na pojednávanie (advokátom síce bola informovaná, ale bez pozvánky sa nechcela konania zúčastniť), nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) v otázke premlčania bolestného a primeranosti zvýšenia

základného bodového ohodnotenia SSU, v ktorej časti považovala rozhodnutie aj za nepreskúmateľné.

Žalovaný bol toho názoru, že odvolací súd predmetnú vec správne právne posúdil, preto navrhol dovolanie žalobkyne zamietnuť.

Vedľajší účastník sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom odvolacieho súdu o premlčaní bolestného a primeranosti zvýšenia SSU. Navrhol dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolacích (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné (§ 238 ods. 1 O. s. p.) preskúmal rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Dovolanie žalobkyne smeruje proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený, je teda prípustné v zmysle § 238 ods. 1 O. s. p.

Podľa § 241 ods. 2 O. s. p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom uplatneným dovolacím dôvodom vrátane jeho vymedzenia dovolateľom je viazaný (§ 242 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd však nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch ustanovených v § 242 ods. 2 O. s. p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O. s. p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, ibaže by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

So zreteľom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. zaoberal sa predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci

právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným).

Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že žalobkyňa namieta odňatie jej možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nebola predvolaná (osobne) na pojednávanie, ale len informovaná o pojednávaní svojím právnym zástupcom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa § 49 ods. 1 O. s. p. ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ak má však účastník osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku sa doručuje iba zástupcovi. S výnimkou kedy je potrebný výsluch účastníka konania, nie je účasť na pojednávaní povinnosťou účastníka, ale jeho zástupcu. Predvolanie na pojednávanie doručené právnemu zástupcovi účastníka konania sa považuje za doručené účastníkovi, pričom pokiaľ z neho nevyplýva, že súd jeho účasť považuje za potrebnú, či nevyhnutnú, je výlučne na rozhodnutí účastníka, či bude na pojednávaní prítomný. Pokiaľ sa účastník neustanoví na pojednávanie, na ktoré mu cestou jeho právneho zástupcu bolo doručené predvolanie a na ktorom sa jeho právny zástupca zúčastní, nedochádza k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom. Práva a záujmy, ktoré inak prináležia účastníkovi, vykonáva a bráni jeho právny zástupca.

Vychádzajúc tiež zo zásady jednotnosti konania treba poukázať na skutočnosť, že žalobkyňa bola v konaní už vypočutá a mala možnosť sa k predneseným návrhom a tvrdeniam, ako aj k vykonanému dokazovaniu vyjadriť.

Z uvedeného vyplýva, že žalobkyni namietaným postupom odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu jej možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Ďalšie vady konania uvedené v § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené. Následne sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal správnosťou rozsudku odvolacieho súdu z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu, t. j. či rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil neprávne právne závery.

Predmetom konania bol žalobkyňou uplatnený nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky.

Náhrada za bolesť a náhrada za SSU sú dve samostatné zložky náhrady škody na zdraví, i keď sú vo vyhláške upravené spoločne. Vyhláška upravuje zvlášť podmienky, za ktorých sa poskytuje odškodnenie za bolesť a zvlášť podmienky pre odškodnenie SSU. Preto aj zvýšenie odškodnenia u oboch nárokov treba posudzovať osobitne, ako správne konštatoval odvolací súd (viď aj rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Cdo 117/2000, 3 Cdo 114/2007).

Podľa § 7 ods. 3 vyhlášky v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenia za bolesť a za SSU primerane zvýšiť a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2 tohto ustanovenia.

V súlade s citovaným ustanovením mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a náhrady za SSU prichádza do úvahy len vo výnimočných prípadoch, t. j. prípadoch hodných osobitného zreteľa. Súd ich môže v týchto prípadoch primerane zvýšiť nad stanovené najvyššie sadzby odškodnenia bez akéhokoľvek obmedzenia, avšak takéto zvýšenie vykonané v rámci voľnej úvahy súdu musí byť vždy náležite odôvodnené s prihliadnutím k mimoriadnej povahe a okolnostiam konkrétneho prípadu.

Dovolateľka namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom z hľadiska primeranosti zvýšenia náhrady za SSU (dovolací súd vyslovil záver, že v danej veci ide o prípad hodný osobitného zreteľa), preto predmetom prieskumu dovolacím súdom bolo posúdenie správnosti záveru odvolacieho súdu o opodstatnenosti priznania zvýšenia náhrady za SSU zodpovedajúce 10-násobku zvýšenia základného bodového ohodnotenia (oproti rozsahu zvýšenia súdom prvého stupňa na 60-násobok). Predmetom prieskumu dovolacím súdom nebolo posúdenie správnosti záveru o premlčaní bolestného vzhľadom k tomu, že žalobkyňa dovolanie v tejto časti proti rozsudku odvolacieho súdu z 30. 10. 2006 nepodala

(čo vyplýva z jeho obsahu) a správnosťou tohto záveru sa preto nezaoberal ani Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 25. 3. 2008, čo napokon odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval.

Náhrada za SSU určená na základe počtu bodov stanovených lekárom predstavuje jednorazové odškodnenie za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojenie jeho životných a spoločenských potrieb a pre plnenie jeho spoločenských úloh (§ 4 ods. 1 vyhlášky). Podľa ustálenej súdnej praxe ustanovenie § 7 ods. 3 vyhlášky umožňuje zvýšenie náhrady nad vyhláškou stanovený limit len vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa, kedy možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené či celkom stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových či iných aktivít v dobe pred vznikom škody.

V prejednávanej veci je z hľadiska skutkového stavu zistené, že u žalobkyne bola hlásená choroba z povolania Klinikou pracovného lekárstva a klinickej toxikológie v Košiciach (Hlásenie choroby z povolania z 22. 7. 2003) - ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia, ktorá mala nepriaznivé dôsledky pre jej životné úkony a pre uspokojovanie i plnenie jej životných a spoločenských potrieb a úloh (ako matka 3 detí a manželka nemôže vykonávať práce v domácnosti, zúčastňovať sa spoločenských udalostí, je odkázaná na pomoc iných osôb, je plne invalidnou). No u žalobkyne neboli zistené také mimoriadne okolnosti vyplývajúce tak z jej veku alebo výrazných aktivít či už v kultúrnej, spoločenskej, politickej, športovej alebo inej oblasti, ktoré by v dôsledku zistenia choroby z povolania musela obmedziť, prípadne sa ich úplne vzdať. Preto odvolací súd tým, že zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a priznal žalobkyni zvýšenie náhrady za SSU v rozsahu 10-násobku základného bodového ohodnotenia, vec správne právne posúdil.

Námietku žalobkyne o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu v napadnutej časti nepovažuje odvolací súd za dôvodnú. Ak odvolací súd mení súdom prvého stupňa priznanú výšku odškodnenia za SSU z dôvodu, že za primeranú považuje inú, v danom prípade nižšiu, musí v odôvodnení zmeňujúceho rozhodnutia vysvetliť dôvody potreby zmeny náhľadu na primeranosť. To znamená, že musí poukázať na určité skutkové a právne významné okolnosti a s poukazom na ne vysvetliť, prečo a z akých dôvodov dospel k záveru, že primeranou nie je náhrada, ktorú určil súd prvého stupňa, ale náhrada iná. Keďže odvolací súd pri zmene rozhodnutia (§ 220 O. s. p.) v dôsledku zmeny náhľadu na primeranosť

priznanej náhrady za SSU nahradzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa, musí jeho rozhodnutie aj v tomto smere obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie. Len také rozhodnutie možno označiť za preskúmateľné (§ 157 ods. 2 a 3 O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p.). Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu preskúmateľný je, lebo obsahuje postačujúce vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odvolací súd dospel v porovnaní so súdom prvého stupňa k odlišným záverom v otázke, aký násobok základného bodového ohodnotenia vyjadruje primeranosť náhrady za SSU.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne ako nedôvodné zamietol (§ 243b ods. 1 O. s. p.).

Žalovanému dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože nepodal návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. novembra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Emília Kišacová